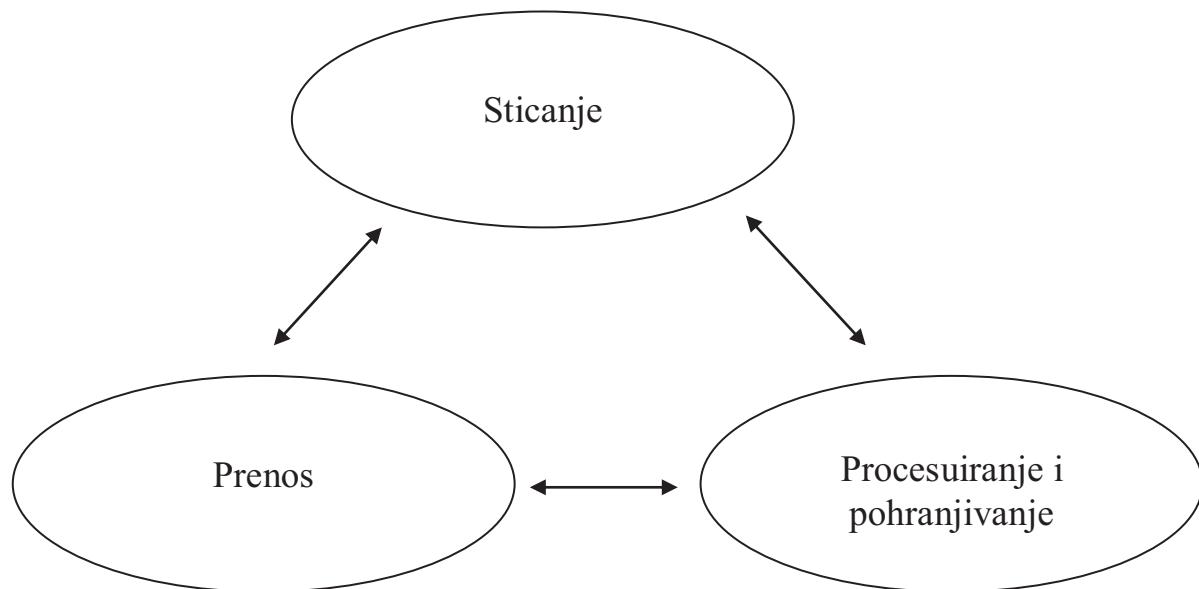

Upravljanje procesima učenja i određivanje oblika nastave

Radni materijal 1: Tri faze procesa učenja

U svakom procesu učenja možemo razlikovati tri usko povezane faze koje se međusobno podržavaju.

Sticanje informacija

Sticanje

posmatranje, gledanje, mirisanje,
dodirivanje, isprobavanje,
slušanje, osjećanje, spoznavanje, susretanje,
približavanje, doživljavanje, razmatranje

Pitanja o tome kako učenici dolaze do informacija

Predznanje

Kako učenici mogu (re)aktivirati svoje predznanje?

Postavljanje pitanja

Mogu li se učenici baviti s gradivom na način da i sami smišljaju pitanja?

Čula

Mogu li učenici koristiti sva čula pri sticanju novih informacija?

Uče li učenici tako da gledaju, vide, spoznaju, čuju, slušaju, osjećaju i doživljavaju, dodiruju, probaju, mirišu, itd.?

Ilustriranje (atraktivnije i šarenije predstavljanje gradiva)

Koriste li se ilustracije, modeli ili replike?

Procesuiranje i pohrana informacija

Procesuiranje i pohranjivanje

istraživanje, rješavanje problema,
razumijevanje,
poimanje, sticanje, pamćenje,
zadržavanje, ponavljanje, automatiziranje

Pitanja o procesuiranju i pohrani informacija

Struktura

Jesu li sadržaji za učenje organizovani tako da prethodni koraci u učenju olakšavaju one koji slijede?

Referentne tačke

Mogu li učenici povezati nove informacije sa svojim predznanjem?

Stepen postignuća

Jesu li zadaci dovoljno zahtjevni i izazovni za pojedine učenike, a ipak adekvatni?

Produbljivanje razumijevanja

Jesu li odabrani zadaci i okviri prikladni kako bi se utvrdilo i produbilo ono što je naučeno?

Evidencija

Vode li učenici evidenciju svojih rezultata (izvještaji, posteri, bilješke, crteži, dijagrami, grube skice, itd.)?

Praksa

Imaju li učenici priliku da primjenjuju svoje novostečene sposobnosti i vještine u najrazličitijim mogućim kontekstima?

Intenzitet

Imaju li učenici dovoljno vremena i mogućnosti da temeljno obrade nove informacije i iskustva? Zadržavamo li se dovoljno dugo na nekoj temi da učenicima omogućimo da je u potpunosti usvoje i razumiju?

Prenos informacija

Prenos

primjena, fleksibilno rukovanje,
isprobavanje, savladavanje novih zadataka,
samouvjerenost, pristup, aktivno djelovanje

Učenje mora uvijek uključivati i mogućnost prenosa informacija – kako bi se izbjegle negativne procjene procesa učenja poput „naučeno, ali već zaboravljen”, ili „poznato, no bez razumijevanja i promišljanja”, „jučer postignuto, već danas izgubljeno”, ili „naučeno, ali ne i primijenjeno”.

Pitanja o prenosu informacija

Svrhovitost

Da li učenici uvažavaju i osjećaju svrhovitost onoga što su naučili?

Potvrda djelotvornosti (motivacija)

Jesu li se učenici na sopstvenom iskustvu uvjerili u povezanost između uloženog truda i napredovanja u učenju? Uviđaju li učenici da su oni sami odgovorni za proširenje svog znanja, razumijevanja i vještina, odnosno da mogu nešto postići ulaganjem truda i rada u učenju?

Provjera

Provjeravaju li se i preispituju zaključci?

Nastavak učenja i unapređivanje nivoa znanja

Podstiče li obrađena nastavna jedinica interes učenika za dalje učenje i unapređivanje znanja?

Da li učenici ostaju emocionalno motivisani?

Primjena

Dobijaju li svi učenici, i dječaci i djevojčice, višestruke mogućnosti da primijene naučeno? Jesu li svjesni na koje sve načine mogu iskoristiti svoje sposobnosti i postoje li ograničenja u primjeni njihovog znanja i vještina?